

ERASMVVS ROT. IOANNI
EMSTEDIO CARTVS
SIANO S. D.

Vum huc ætatis peruenerim, vir integerrime, tamen ipsa re comperi, me mihi nondum satis notum esse. Siquidem existimabam me tum philosophiæ præceptis, tum diutina penèq; perpetua malorum ferendorum assuetudine, satis instructum aduersus istos vulgares, ac ppè quotidianos casus, quos à mulierculis etiã videm⁹ moderate ferri. Ceterum amici Ioannis Frobenij mors inopinata, sic afflixit animũ meum, vt mœrorẽ nullis auocamētis potuerim eximere præcordijs. Iã tẽpus, quod acerbissimis etiã dolorib⁹ mederi solet, adeo non lenijt ægritudinẽ, vt paulatim magis ac magis increuerit dolor, quẽadmodũ solet lentũ & insidiosum quoddã febris gen⁹ obrepere, quo nõ aliud aiunt immedicabilius esse. Exedebat me reluctantẽ cura, penitus mendullis insita. Tãto potentius est quod cõglutinauit animo inductio mutuaq; beneuolentia, q̃ quod natura coniũxit. Quãm hic mecũ litigauĩ, quibus cõuicijs meam mihi molliciẽ exprobrauĩ? Vbi nũc est, in quam, ille rhetor, qui splendidis dictis solet aliorum mœrorem vel eximere vel obiurgare? Vbi philosophus ille Stoicus, domitor humanorum affectuum? Vbi Theologus, qui docere cõsuevit piorũ homi-

num mortem, non luctu lachrymisq̄, sed gratulationibus plausuq̄ prosequendā esse? Quid multis? Nusquā me magis puduit mei. Nunq̄ enim antehac expertus sum quantam vim haberet syncera amicitia, ac mutuus animorum nexus. Fratris germani mortem moderatissime tuli, Frobenij desiderium ferre non possum. Non irascor dolori meo nimirum iustissimo, sed immodicum nimisq̄ diuturnum esse indignor. Porrò quemadmodū non erat simplex amor quo viuum prosequabar, ita nec erepti simplex me cruciat desiderium. Magis enim amabā illum ob liberalia studia, quibus orandis prouehendisq̄ vir ille, factorum prouidentia datus videbatur, quā ob animum in me propensum, moresq̄ candidissimos. Quis enim tale non amet ingenium? Solus erat amico amicus, tam simplex ac syncerus, vt etiam si quid voluisset simulare aut dissimulare, non potuisset repugnante natura, tam promptus & alacer ad bene merendum de omnibus, vt indignis etiam ex ipso beneficij quippiam accessisse gauderet. Vnde & furacibus ac decoctoribus erat & gratus & idoneus. Ereptam furto, aut à malæ fidei debitoribus interceptā pecuniā, ea solet alacritate cōmemorare, qua lucrū præter spē obiectū, alij. Fide tam incorrupta, vt in neminē magis cōgruat illud, Dignus qui cū in tenebris mices: atq̄ vt ipse fraudē nemini machinabatur, ita de nullo tale quicquā suspicari poterat, tæetsi non raro delusus. Quid

DEPLORATIO MORTIS

esset inuidiæ morbus, nihilo magis imaginari potuit, quàm ij qui cæci nascuntur, animo fingere possunt, quid sit color. Offensas quauis capitales prius condonabat, quàm rogaret is qui offenderat, Nec vllius omnino iniuriæ poterat meminisse, cõtrà nullius quãlibet vulgaris officij poterat obliuisci. Atq; hic sanè mea sententia, melior erat interdũ, quàm expediebat vigilãti patrifamiliãs. Admonebã interdũ, vt in synceros amicos esset qualẽ esse deceret, in impostores verbis duntaxat benignus esset, interim sibi cauẽs ne damnũ cum ludibrio lucrifaceret. Arridebat humaniter: Sed furdo canebã fabulã. Vicit omnia monita naturæ candor. Mihi vero quas nõ tẽdebat insidias, quas non venabatur occasiones, vt aliquid obruderet muneris? Nec vnquã vidi lætiorẽ, quàm quum vel dolo perfecisset, vel precibus impetrasset, vt aliquid acciperẽ. Hic aduersus hominis captiones erat opus cautione maxima, nec vsquã magis opus erat mea rhetorica, quàm ad excogitandũ colorẽ, quo citra molestiã amici, recusarẽ quod ingerebat. Tristem enim illũ videre nõ sustinebã. Si fortè pannus ad vestẽ erat emptus per famulos meos, ille subodoratus, me nihil suspicãte iam soluerat. Nec vllis precibus adigi potuit vt reciperet. Arte simili fallẽdus erat, si voluissem illum eximere damno. Tale certamẽ inter nos fuit assidue, longe diuersum à vulgi morib; dum alter hoc agit vt abradat quamplurimum, alter agit vt det

quamminimū. Ne quid omnino daret, effice-
 re non potui, certè moderatissime illius beni-
 gnitate vsum esse me, testabitur, vt arbitror,
 omnis illius familia. Mihi quicquid laborū su-
 scipiebatur, amore studiorū suscipiebatur. His
 quū ille cohonestādis, illustrādis, prouehēdisq̃
 natus videretur, nec vllum defugeret laborē,
 nullas vigilias, satis magnū quæstū esse ducēs,
 si bonus author cū dignitate prodiret in ma-
 nus hominū. qui potuissem in hominē sic ani-
 matum prædonē agere? Si quādo nobis ac cæ-
 teris amicis ostēdebat primas paginas magni
 cuiusdā authoris, vt gestiebat gaudio, quæ vul-
 tus alacritas, qui triumphus? Diceres illum iam
 totius operæ fructū cumulatissime perce-
 pisse, nec aliud expectare præmiū. Nō hic at-
 tollam Frobenij laudes aliorū vituperationes.
 Nimis notum est, quos authores, quān men-
 dose, quān sordide excusos nobis typographi
 quidā etiam è Venetia Romaq̃ miserint. Ex
 huius autē domo paucis annis, quę volumina,
 quanta cum dignitate prodierunt? Eoq̃ suam
 officinā à contentiosis libellis, vnde quæstum
 haud mediocrē fecerūt alij, semper immunē
 seruauit, ne literas ac disciplinas aliqua conta-
 minaret inuidia. Hieronymum bis excuderat.
 Ab Augustino pari cum dignitate rursus ex-
 cudēdo, quū amici cōplures, in quibus & ipse,
 deterrerēt, tamē totum animū sic huc appule-
 rat, vt inter familiares subinde dicere solitus
 sit, se non optare longius vitæ spacium quān

DEPLORATIO MORTIS

quod absoluendo sufficeret Augustino. Primū
 ac secundū Tomos vidit absolutos. Pium erat
 hominis votum, & erat animus ille dignus in
 mortalitate, sed aliter visum æterno numini,
 cuius in abdito sunt consilia, quæ nobis scrus
 tari fas non est, reprehēdere nefas. Ætas erat
 prouectior, sed valetudo ita prospera, vegeta,
 vt per omnē vitam nunquā morbo decubue
 rit. Ante annos sex è summis gradibus in so
 lum lateritiū decidit, casus erat plus quàm le
 talis, cōualuit tamen, sed vt solet, mali reliquijs
 in corpore residentibus, vtcunq; dissimulabat
 ille. Tam erat animi generosi, vt puderet do
 lere. Anno prius quàm moreretur, corripuit
 illum grauissim⁹ cruciatus circa talum dextrī
 pedis. Ibi præsto erāt medicorū officia, quæ ni
 hil aliud quàm exasperabant malum, dum de
 morbi genere dissentientes, alij aliud admovent
 remediū, nec deerāt qui authores essent pedē
 refecandū esse. Tandē aliunde venit medicus,
 qui dolorem hæctenus sedaret, vt & tolerabi
 lis esset, & somni cibiq; sumendi permetteret
 facultatem. Demum ita confirmatus est, vt bis
 equo proficisceretur Francordiā, malo in dex
 tri pedis digitos relegato, quos solos flectere nō
 poterat, cætera valēs. Tum à me tum à medi
 co frequēter monitus, vt rarius prodiret in pu
 blicū, aut vestitu contra frigus munitior pro
 diret, non obtēperauit, pudēdum esse ratus, si
 quicquā omnino pristinæ cōsuetudinis omit
 tens, morbi speciē præ se ferret. Iam & duos

manus dextræ digitos stupor occuparat: morbi imminentis præludiū. Dissimulauit & hoc, parum virile ducens quicquid morbo concedere, Denique dum in sublimi agit nescio quid, correptus, ut est probabile, vi morbi, in pauimentum decidit pronus, non sine graui cranij vulnere. Delatus in lectum nec oculos attollebat, nec vllum sensus indicium dedit, nec vllam omnino vitæ significationem, nisi quod manum sinistram mouebat, nam dextrum latus omne dissimulata paralyfis stupefecerat. Ita biduum compositus, sub mortem experrectus est, ægre paulum diductis oculi sinistri genis, lingua tamē immobili: nec superuixit vltra sex horas. Ita noster Frobenius rebus humanis exemptus, ad vitam transijt feliciorē, Vxori, liberis, amicis, acerbo luctu, toti ciuitati notisque omnibus graui sui desiderio relicto. Ob huius mortem decebat omnes qui colunt bonas literas, pullatos, lachrymas & luctum sumere, apio, flosculisque sepulchrū ornare, lymphas aspergere, odores adolere, si quod talibus officijs proficeretur: Certe illud erit gratitudinis, ut omnes defuncto bene precemur, memoriāque laudibus debitis celebremus. Officinæ Frobenianæ faueamus, quæ non solum non cessabit ob heri sui decessum, sed summa vi adnitetur, ut quod ille instituit, semper in maius meliusque prouehatur.

Epitaphia Dorpiana serius accipis fortasse quæ expectaras, sed tamen cum foenore, quod moram excuset.

EPITAPHIVM IOANNIS FROBENII
PER ERASMVVM
ROTTERODAMVM.

Arida Ioannis tegit hic lapis ossa Frobeni,
Orbe viret toto, nescia fama mori.
Moribus hanc niueis meruit studijsq; iuuadis,
Quæ nunc mœsta iacent orba parente suo.
Retulit, ornauit veterũ monumẽta sophorũ,
Arte, manu, curis, ære, fauore, fide.
Huic vitã in cælis date numina iusta perhẽnẽ,
Per nos in terris fama perhennis erit.

Eiusdem in eundem Græce.

Ωδ' Ἰωαννης καθύλει τυπογράφος φρεβέννιος,
Οὐδέμ' ἄλλω πλείον ὀφείλει τὸν λόγον σπου
δάσματα.

Μὴ νεκρὸν θρηνᾶτε, ζῆν γὰρ καὶ πνέει πνεύσωρ
ἅει,

Τῆτε ψυχῆ, τῆτε φήμη, τοῖς τε βιβλων λεψά
νοις.

In Ioannem Frobeniũ Glareani.

Est Nemesis, sũt fata bonis planẽ inuida reb⁹,
Numinaq; humanis læta subinde malis.
Restitui Musas sacrasq; Frobenius artes,
Sustuli ab immundo squalida multa situ,
Maiestas Euangelica, ac sacer ille virorum
Proximus à Paulo qui solet esse chorus,
Multa mihi debẽt, debet lingua vtraq; multa,
Debet & officijs docta iuuenta meis.

Hic scopus vnus erat, cūctis prodesse, nocere
 Nemini, amare bonos & tolerare malos
 Mors rapuit, mors fortunę grauis emula nřę.
 Heu quò prisca fides, quò pietatis amor?
 Simplicitas prudens, rerū prudentia simplex,
 Extulerint clarum nomen in astra meum.
 Est mihi sementis multo sudata labore,
 Ast alij letę commoda messis habet.
 Nil q̄ror, haud fallet mea merces vnica christ⁹,
 Fœnore centuplici qui benefacta refert.

Hilarij Bertulphi elegia in de-
 functum Io. Frobenium.

Lis orta in cælis, facer ille Hieronymus ante
 Aphro incedebat comptior Aurelio.
 At nunc Aurelius capit Augustinus honorē,
 Et cultum hunc, illi quem Basilæa dedit.
 Dalmata Zelotyp⁹ Parcas adit, vt vel Erasmo
 Vel rumpant viridi stamina Frobenio.
 Cōtra orat iunior Vafer hic, exorat, vt est bos
 Lassus, humi figens fortius ille pedem.
 Paucos Frobenios, sed nullū prorsus Erasimū,
 Inueniemus ait ex tribus vna soror.
 Sic desiderio duplicent vt fila, vel Ossa
 Reclamante, data est optio Frobenio,
 Vtrum se malit'ne an fato occūbere Erasimū,
 Quo sine consultum non erit Aurelio.
 Tum vero pietas in apertum insigniter illo,
 Prolata articulo Frobeniana fuit.

EPITAPHIA.

Protinus extincto ne tanta darentur Erasmo
 Damna pijs studijs, maluit ipse mori.

Erasmus Roterodamus in Brunonem Amerbachium.

Hic iacet ante diem fatis ereptus iniquis,
 Gentis Amerbachiae gloria prima Bruno.
 Non tulit vxori superesse maritus amatae,
 Turtur vt ereptae commoriens sociae.
 Huc blade lugent charites Musaeque trilingues,
 Canaque cum casta simplicitate fides.

Iacobi Volcardi Bergensis in Martinum Dorpium.

Nos velut extinctum te Dorpi plangimus, at tu
 Viuis, & optata nunc frueris requie.
 Nos tibi Nestoreos toties optauimus annos,
 Vicit vota deus, quippe perennis eris.

Eiusdem in eundem distichon.

Ζῶν θνητοῖς ἄρα πᾶσι φίλῳ, χαριέστε ἔκστα,
 Νῦν δὲ μετ' ἀθανάτοις Δόρπιε Δόρπορ ἔλεις.

Erasmi Rot. in Iacobum paulo
 post defunctum.

Dum Dorpium assidere mensis caelitem
 Iacobe gaudes, ille eodem te vocat,
 Ita nos vicissim gratulamur & tibi,
 Datum esse, mensis assidere caelitem.

Epitaphium Martini Dorpij per
Conradum Goclenium.

Mortalem posui vitam, sed fœnore multo,
Nancq; æterna mihi bis modo vita datur.
Corpore quod posito superis mēs addita diuis
Æternum æternis est fruitura bonis.
Hæc sunt insonti post funera reddita vitæ
Præmia, promeruit hoc pietatis amor.
Cuius inextincto mihi mēs flagrauit ab igni.
Omnis terroris libera, nixa deo.
Nec minus in terris est vita superstite fama
Parta, sed hanc artes contribuere bonæ.
Quarū cultor erā, quarū monumēta reliqui,
De nobis semper quæ documenta dabunt.
Non igitur vita defunctum dicito lector,
Sed nunc me natum cum Libitina tenet.

Francisci Crauenueldi, Cen
ton Homericus.

Ω πάτερ ἡμέτερε κρονίδη ὑπάτε κρείόντων.
Ὡς ἀπολῆ μαρτυρίας ἐμὸς. μέγα κῦδος ὀλάνθ
δωρ
Δώρπιθ, ὄρ μουσαι ἔτρεφορ κατὰ δώματα
καλὰ
Αμβροσίην ἔνεκταρ ὀπάσαντες ἐνὶ οἴκῳ,
Θήσιω ἀθάνατος, ἔα γήραος ἡματα πάντα
Αξίος ἦν, δὲ Δωξάνην ἐκατῶρθατο μουσαμ.
Ὡς δὲ λόγων θείων πεπνυμένος, οὐδέ τι θυμὸς
Μάτακος, τὸρ θεσπέσιος ἐδίδασκεν ἀπόλλωρ.

ΕΠΙΤΑΦΙΑ.

Θάψ' ομερ ἄχνύμενοι θαλερόρ κατὰ δάκρυ χέ
οντες.

Τύμβορ χεΐαντες, καὶ ἐπίσηληρ ἐρύσαντες
Δεινὴρ ἀκροτάτω τύμβω γράψαντες ἀοιδὴρ,
Ἄλλὰ τίρ νῦρ σῖταρὴρ κλάειρ πρὸς φίλον ἀ-
νάγκηρ.

Σῶμα μόνορ φθαετόρ, τὰ δ' ὀλύμπια δώματα
νάει

Ἡ ψυχὴ, μακαροῖσ' φίλη μίχθεισα θεοῖσ'.

Versum ab eodem.

O pater altitonās, princeps iustissime regum.
Ut perijt Martinus, magnum sidus Holandis
Dorpius, ille domi musis nutritus alumnus,
Ambrosiam nectárq; bibens, dignissimus ille
Immortalis, & haud tamē vnq̄ ætate senescēs
Viure, Louaniam correxit carmine musam.
O quām diuino sapiens, sermone fluebat,
Quāq; nihil vani, docuit quē magnus Apollo.
Hunc tamen extulimus, lachrymisq; per ora
subortis

Rorantes tumulum, superimpositaq; colūna.
Triste sup summū carmē funebre sepulchrū
Scripsimus, at rigidū quid pdest plāgere fatū,
Solum corpus obit, sed sidera, spiritus expers
Criminis, & diuis charissimus vsq; tenebit,
Erasmī Rot. Epitaphium in mor-
tem Martini Dorpij.

Martinus vbi terras reliquit Dorpius,
Suum orba partum flet parens Hollandia,